

Qan Turalı

(Hekayə)

Gülgün

Üç yaşam vardı, ona görə də danışlığının çoxu yadında deyil.

Yeni iş az qalmışdı, anam mənimlə Gülhəni Şaxta Babanın yanına apardı.

Atam o vaxt Moskvada idi.

Şaxta Babaya 'Keçi' şeirini dedim.

Şaxta Baba mənə konfet verdi.

Şəkil de çəkdirdik.

O şəkil indi də məndə durur.

Anam boz pləşindədir, mən qıcağındayam.

Bacım da yanımızda dayanıb, arkada işə Şaxta Baba.

Bir əfi anamın çinindədir, bir əfi də bacının.

Qar qız yoxdu nədənse.

Ana dedi ki, gültün, mən də gültürüm, bacı da.

Şəkil ataya göndərdik.

Bayram gecəsi ataya danışdım.

Ona da dedim 'Keçi' şeirini.

Bacı da dərsbördən danışıdı ataya.

Ataya məktubu baci yazırı həmisi.

Anam deyirdi, baci yazırı.

Bayramdan üç-dörd gün sonra ata geldi.

Bize deməmişdi gələcəyini.

Qapını dövdü, bizi heç öpməmiş ananın üstüne qışqırı, guldən ona atdı.

Bacıyla mən başlıqı ağlamağa.

Biz qorxduq, qonşumuz Gülnaz xala geldi.

Bizi apardı.

Daha anamızı görmədik.

Atamızı da.

Anamı hekimlər apardı, atamı polislər.

Biz nənəgildə qaldıq.

Şaxta Baba

İncəsənət Universitetində oxuyanda Aydını oynamaq isteyirdim. Ən böyük arzum bu idi. Təyinatımı M. şəhərində teatra verdilər. Kefim pozulmadı. O qədər böyük aktyor sənətə əyalətdə başlayıb sonra parlayıb ki.

Amma burda işlərim düz getirmədi.

sən ki, elini mənim arvadımın çiyinə qoypırsun?" Eşitdim son söz bu oldu. Yera yixıldım. Xəstəxanada ayıldım. 1 ay xəstəxanada yatdım.

Nailə

Məktəbdə yaxşı oxuyurdum. Jurnalı olmaq istiyirdim. Şeir də yazırdım. Anma heç kimə göstərmirdim. O, emimin oğlu idi. Məndən beş yaş böyük idi. Onlarkendə yaşıyırdılar, biz M. şəhərində. Uşaq vaxtı bər yerdə çox oynamışdıq.

Məktəbi qurtarbə qardaşının yanına, Moskvaya geddi. Men 11-ci sinifde oxuya yanda qayıtdı. Biza geldi. Görüşdük. Hədiyyələr getirmişdi. Şokoladlar, konfetlər, kolbasalar... Mənə əl vermədi. Dedim, yəqin böyümişəm, artıq utanır.

Sabahı gün anam məni mətbəxə çəkdi. Dedi Elman sərinlə evlənmək istəyir. Razi olmadım. Dedim universitedə oxumaq istəyirəm. Anam da qayıtdı ki, on-suz da bizim səni oxutdurmağa imkənimiz

məktubla bir yerde şəkinin binini də zərfə qoypub ərimə göndərdim. Qoy qızlarını görüb sevinsin dedim. Axşam telefonla da danışdıq. Qızlar da danışdı. Şaxta babadan da danışdırılar atalarına.

Yanvarın üçü idi. Bir də gördüm, qapı bark-bark döyüldü. Gözlükden baxdım. Ərim idi. O gelməli deyildi axı. Tex qapını açdım. Qapı açılan kimi usaqlar onu gör-dü. Üstüne qaçdırılar. Qızlara fikir vermedə. Məni itəledi, divana yixıldı. Çox qəzəbli idi. Onu belə görəməmişdim heç vaxt. Qayıdib dedi ki, sənin elindən Moskvada da qala bilmirəm. Kim şəkli görürse, deyr ki, Şaxta Baba arvadını elləyir, gör şəkilde belədirse, şəkildən sonra neyleyiblər. Ağladım. Ona yalvardım ki, qulaq asma bu cür axmaq şəylər.

Uşaqların ağlaşması məni lap deli eləmişdi. Bu qədər eziyyət çək, onlara atalıq ele, analıq ele, mülliimlik ele, ataları da gelib səni bu vəziyyətə salınsın. Axırda bezdim. Dedim, sən yaxşı kişi olsan, usaqlarının

otaqlarda sevişirələr. Qızları yataqxanaya aparıb orda kef çəkirələr. Mən də döza bil-mirdim. Bir-iki dəfə işimi atıb universitetə, onun dalınca getdim. Tek çıxdı. Avtobusa mindi. Düz bir heftə arxasında getdim. Bir-iki dəfə də gözünə göründüm, yalandan dedim ki, burda işim vardi. Məqsədim oydu ki, narahat olsun, bilsin ki, onu izleyirəm, añaına başqa şey getirməsin.

Bir gün işden çıxandan sonra vurma-ğa getdi. Mağazadan 3 araq götürüb getdiq "Şəki" kafesinə. Orda xeyli vurdluq. Məclis yaxşı gedirdi. Lap axırda mənim sa-tıcı qonşum qayıdib dedi ki, istəyirəm iş-dən tez qızıl universitetə gedim, yaxşı qız-lar olur orda, bəlkə birini tutdum. Rusça düz-əməlli bilmirdi, qız tutan-zad da deyildi, sadəcə, mənə ilisirdi. Mən de stolun üs-tündəki butulkəni götürüb ona vurdum. Bi-ziz sakitəşdirildi. Daha oturmayıb evə gel-di. Nailəyə dedim ki, daha universitet-zada getmirsən, qaxılıb oturursan evde. Nailə ağladı, mən də dediyimi dedim, üs-təlik qətiyyətimi göstərmək üçün bir-iki də-nə də ilisirdim. 2-3 ay gününü göy əskiye bükдüm. Amma çox vurmurdum. Hamile idi cünki. Uşağa bir şey olardı. Analıq mə-zuniyyətinə çıxdı. Daha qoymadım getmə-yə. Birinci uşağımız oldu. Adını da Nailə qoysu: Gülnur. Ad xoşuma gelmişdi. Ona görə de razılıq verdim.

Gülhəndən sonra Gülgün oldu. Gülnurun 6 yaşı olunda Nailəyə dedim ki, men Moskvada qız usağı oxudan deyiləm, qayıt Azerbaycan'a. Bir az pul yiğmişdim, ev al-dim ona M.də.

Tez-tez gedirdim yanlarına, hər ay 500 dollar göndərirdim. İki-üç gündən bir telefonla danışdırıq. Yeni İl qabağı gelmek isteyirdim, amma heç cür alınmadı. Uşaq-lara yeni il üçün 300 dollar göndərdim. On-lar da mənə məktub yazmışdır. Şaxta Baba ilə çəkdirdikləri şəkil də göndəmişdir. Əvvəlcə şəkilde bir şey hiss elemədim. Şaxta Babanın ağac tutduğu eли Nailənin çiyinə deyirdi, o biri elini de Gülnurun çiyinə qoymuşdu.

Şəkil stolunun üstündən asdım. Beş-al-tı gün sonra bütün bazar bu şəkildə danış-maşa başlıdılar. Özü də məni əsəbləşdir-mek üçün mənə Şaxta Baba deyirdi. Bir rəfə söz çıxarımdı ki, Şaxta Baba məktəbdə mülliimdir; Nailənin məşuqəsidir. Bir nəfər guya onları bir yerdə evdən çıxanda görür. Əvvəlcə vecimə almadım. Anma bu uzun müddət davam etmədi. Qardaşlımlandan da xəbərsiz təyyarəye minib M.-ə geldim.

Əvvəlcə parka gedib Şaxta Babanın tapdır. Şəkil göstərib dedim ki, bu sən-sən? "Hə" deyən kimi bıçağı düz ürəyin-dən vurdum. Sonra eve gedib Nailəni vur-dum. Bıçağı cibimə qoypub polisə getdim. Qardaşlarımlı pul töküb məni ömrüñük həbs-dən qurtardılar. 15 il iş aldım. Keçən dəfə eve zəng vurub anama dedim ki, usaqların getirin yanına. Qızlarım məni görmək istemiyiblər. İndi Gülgünün 15 yaşı var, Gülnurun 18.

Gənc qadının və Şaxta Babanın qatlı

me almadım. Yaxşı ki, baş rolu mənə verdi. Pis oynamadım. Premyeradan sonra mülliif bizi qonaqlığa apardı. Cibimə yüz manat qoyp dedi ki, na problemin olsa zəng vur. Teşəkkür elədim.

Kiraye pulunun elindən cana yiğilmişdim. Bir gün bəzən rejissor məni yanına çığırdı. Dedi ki, gözətçi şəti almışam, onu sənə verim, gecə də burda qalırsan. Razılaşdım. Kitablarımı, kompyuterimi getirdim. Gəlirim de 100 manat qalxdı.

Baş rejissor hamıma Şaxta Baba paltarı aldı. Dedi bundan sonra kim istəsə, evləre gedib Şaxta Babalıq edəcək. Aktrisa az olduğunu üçün Şaxta Babaların çoxu tek işleyirdi. Qız qızla bir yerdə 40, təkə Şaxta Baba üçün isə 20 manat alırdıq. Pulun da yarısı teatrın idi. Yarım saatda 10 manat qazanırdı.

Sonra məni göndərdilər Parkdakı yolların yanına. Güne 30-40 manat pul qazanırdı. Uşaqlara şeir dedidirirdim, onları əyləndirirdim. Bir dəfə iki oğlu ile gələn ata mənə 50 manat verdi. Öz şəhərimdə yəqin ki, park Şaxta Babası olmağa razı olmazdım, utanardım. Amma burda məni teatrın işçilərindən başqa heç kim tanımadı.

Bir gün iki qızla anası geldi. Qızın biri balaca idi, o birisi böyük. Şeir dedilər, onlara konfet verdilər. Anası mənə gizlice iki bağlama verdi. Onu da usaqlara verdim. Sonra şəkil çəkdirdik. Sağollasıb getdilər. Balacanın üzü elə gülündü ki, səhəri dil-xorçuluğum da keçdi.

Dörd-beş gün sonra bir cavan oğlan geldi. Əlinde də bir şəkil. Soruşdu ki, bu sənəsən? Qızların anaları ilə çəkdirdiyim şəkil idi. Dedi ki, he mənəm. Cibindən çıxartdıq ki, bıçağı üreyime soxdu. "Sən kim-

olmayacaq, Elmanı Moskvada oxutdu-raçaq. Rus sektorunda oxuyurdum. Moskvada universitet oxuyaçağım arzusuya qanadıdım. Elman da razılaşdı. Məni gəzməyə dəvət etdi. Onda dedi ki, özüm oxumamışam, heç olmasa sən oxu. Səyə imtahanlara hazırlaşdım. Moskvadə Dövlət Universitetinə daxil oldum. Yayda toyum oldu. Bir yerdə gedildik Moskvaya.

Universitet evimizdən çox uzaq idi. Amma hər gün dərəsə gedirdim, yaxşı da oxuyurdum. Amma bir gün Elmanın üzü döndü. Eva gelib məni döydü, dedi ki, hamı lağ edir mənə. Deyirlər ki, yaxşı kisinin arvadı hər gün dərəsə gedib başqa kişilərlə oturmaz. Mən təslim olmadı. Dərəsə getməyə davam etdim. Hər gün davamız düzəndi. Axırda təslim oldum. Başqa neyleyə biliardım ki? Bu yad, böyük şəhərdə öz gü-cümə neca qala biliardım?

Birinci kursun axırında hamıla idim. Ərizə fasile tökürdüm. Gülnur doğuldu. Gülnurun məktəb yaşı çatanda Elman dedi ki, mən Moskvada qız oxuda bilərəm. Qızlarımı da götürürüm. M.-ə qayıtdım. Elman da 4-5 aydan bir gelib bir həftə, on gün qalrırdı. Bize vaxtılı-vaxtında pul da göndərdi.

Nəhayət o gün... Gülnur ağlayırdı ki, məni Şaxta Babaya apardı. Ağlı hələ kesməyən Gülgün də ona qoşulmuşdu. Qızlarımı götürüb apardım parka. Şaxta Babaya şeir dedilər. Əvvəlcən özüm düzəldtiyim hədiyyələri gizlice Şaxta Babaya verdim. Qızları çok sevinmişdilər. Şəkil çəkdirdik. Şaxta Baba əsasını tutduqda elini yüksələcəyi qeymə qoymuşdu. İki nüsxə çıxartdım şəkil. Axşam qızıma yazdırırdım

Nailəni mən görənde balaca qızı idim. İndi xəliq qəşəngleşmişdi. Deyirdi, oxumaq istəyirəm. Başqa yolum qalmadı, dedim Moskvada universitetə gir, orda oxuyarsan. Girdi də. Amma qardaşları, bazarlıq yoldaşlarının elindən bezar oldum. Bütün günü mənə lağ edirdilər, arxamca danışdırıdlar. Deyirdilər ki, universitetdə qızlar boş